

Білім алушылардың білім жетістіктерінің мониторингін арналған «Оқу сауаттылығы» бағыты бойынша тест спецификациясы (9-сынып)

1. Тест мақсаты: білім алушылардың білім сапасын негізгі орта білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарт талаптарына сәйкес бағалау.

2. Тест міндеті: оқушылардың білім берудің келесі деңгей материалдарын игеру дайындығы мен функционалдық сауаттылықтарының қалыптасу деңгейлерін бағалау.

3. Тест мазмұны:

№	Мәтін тақырыбы	Оқу мақсаттары
Қазақ тілі		
1.	Мәдениет: тіл және қарым-қатынас Тарихи тұлғалар Қазақ халқының әдет-ғұрыптары мен салт-дәстүрлері Музыка өнері және қазақтың киелі домбырасы Биоалуантүрлілік. Қызыл кітапқа енген жануарлар мен өсімдіктер Мәңгілік Ел – мұратым Жаһандану мәселелері Тәуелсіздік жылдарындағы Қазақстан Адам құқығы мен бостандығы Отбасы және демографиялық өзгеріс Биотехнология және гендік инженерия келешегі Бұқаралық ақпарат құралдары	5.2.1.1 мәтіндегі негізгі және қосымша ақпаратты түсіну, анықтау; 5.2.2.1 лексиканың ауызекі сөйлеу және жазба стильдік айырмашылықтарын мәтіндер арқылы тану; 5.2.3.1 хат, хабарлама, жарнама, нұсқаулық, хабарландырудың құрылымы мен ресімделуі арқылы жанрлық ерекшеліктерін ажырату; 5.2.6.1 оқылым стратегияларын қолдану: жалпы мазмұнын түсіну үшін оқу, нақты ақпаратты табу үшін оқу; 5.2.7.1 энциклопедиялар, балаларға арналған газет-журналдардан қажетті ақпаратты ала білу 6.2.1.1 мәтіннен негізгі және қосымша, детальді ақпаратты анықтау, түсіндіру; 6.2.2.1 ауызекі сөйлеу және көркем сөйлеудің стильдік ерекшелікте рін қолданылған тілдік құралдар арқылы тану; 6.2.3.1 ауызекі сөйлеу этикеттері мен көркем сөйлеудің құрылымдық және жанрлық ерекшеліктерін ажырату; 7.2.1.1 мәтіндік және графикалық (кесте, диаграмма, сурет, шартты белгілер) ақпаратты интерпретациялау; 7.2.3.1 хроника, хабар, очерктердің және кеңсе құжаттарының, қызметтік жазбалардың құрылымы мен ресімделуі арқылы жанрлық ерекшеліктерін ажырату; 7.2.4.1 идеясы ұқсас публицистикалық және көркем әдебиет стиліндегі мәтіндердің тақырыбы, құрылымы, мақсатты аудиториясы,

		<p>тілдік ерекшелігін салыстыра талдау; 7.2.6.1 оқылым стратегияларын қолдану: комментарий жасау, іріктеп оқу, зерттеп оқу; 8.2.1.1 тұтас және аралас мәтіндердегі (кесте, диаграмма, сызба, сурет) ақпараттарды салыстыру; 7.2.5.1 мәтін бойынша проблемалық сұрақтарды тани білу; 8.2.4.1 тақырыбы ұқсас ғылыми және публицистикалық стильдегі мәтіндердің тақырыбын, түрлерін, құрылымын салыстыру; 8.2.3.1 мақала, аннотация, презентация, құрылымы мен ресімделуі арқылы жанрлық ерекшеліктерін ажырату 8.2.6.1 оқылым стратегияларын қолдану: комментарий жасау, іріктеп оқу, талдап оқу; 9.2.1.1 тұтас емес (кесте, диаграмма, сызба, сурет) мәтіндердегі мәліметтерді салыстыру, өңдеу; 9.2.3.1 мақала, аннотация, презентация, тұжырымдамалар, тезистердің құрылымы мен ресімделуі арқылы жанрлық ерекшеліктерін ажырату; 9.2.2.1 қазақ тілі стильдері мен шешендік сөздің түрлерін қолданылған тілдік құралдар арқылы тану; 9.2.4.1 әртүрлі стильдегі мәтіндердің тақырыбын, қызметін, құрылымын, тілдік ерекшелігін салыстыра талдау; 9.2.5.1 мәтінде көтерілген мәселеге оқырманның қарым-қатынасын анықтауға арналған талқылау сұрақтарын құрастыру; 9.2.6.1 белгілі бір мақсат үшін оқылым стратегияларын тиімді қолдана білу.</p>
Русский язык		
2.	<p>Климат и природа Семья Ценности: дружба и любовь Жизнь и творчество Культура одежды Мир фантазии Мы выбираем спорт Каникулы и отдых В человеке все должно быть прекрасно Живой мир вокруг нас Климат: погода и времена года Чудеса света Древние и современные цивилизации Язык и общение Здоровый образ жизни: спорт и</p>	<p>5.3.1.1 понимать общее содержание текста, определяя ключевые слова и словосочетания; 5.3.3.1 формулировать вопросы по содержанию текста и отвечать на них; 6.3.1.1 понимать основную информацию, определяя тему, цель или назначение текста; 6.3.7.1 извлекать необходимую информацию по предложенной теме из различных источников, сопоставляя полученные сведения; 7.3.1.1 понимать главную и второстепенную информацию сплошных и несплошных текстов, связывая информацию с общеизвестными, повседневными знаниями; 7.3.8.1 сравнивать содержание текстов, цель и целевую аудиторию; 8.3.1.1 понимать главную, второстепенную и детальную информацию сплошных и</p>

<p>здоровое питание Герои и антигерои: реальность и выдуманные истории Планеты и спутники Путешествия и достопримечательности Жара и холод: страна и образ жизни Культура: характер и личность Здоровый образ жизни: спорт и здоровое питание Вода – источник жизни Национальные традиции и праздники Семья и подросток Спорт и отдых Мир живой природы Культура народов мира. Природные ресурсы планеты Земля. История и личность. Реальность и фантазия. Отцы и дети: диалог и конфликт поколений. Молодёжь и средства массовой информации. Мир един: глобализация.</p>	<p>несплошных текстов; 8.3.8.1 сравнивать содержание, языковые особенности; 8.3.3.1 формулировать проблемные вопросы по тексту, позволяющие выдвигать идеи, интерпретации, предположения, и отвечать на разные типы вопросов; 9.1.4.1 определять основную мысль текста, учитывая структуру текста; 9.3.3.1 формулировать вопросы, перефразируя информацию текста, и отвечать на них, различая факт и мнение; 9.3.2.1 определять стилистические особенности текстов; определять принадлежность текста к различным типам на основе характерных признаков; 9.3.1.1 понимать главную, второстепенную и скрытую (подтекст) информацию сплошных и несплошных текстов; 9.3.6.1 анализировать содержание художественных произведений, выявляя авторскую позицию и оценивая содержание произведения; 9.3.8.1 сравнивать тексты, анализируя содержание, определяя авторскую позицию.</p>
English	
<p>3. Hobbies and Leisure Communication and technology Entertainment and Media Natural disasters Healthy habits The world of work Travel and transport Exercise and Sport Earth and our place in it Charities and Conflict Reading for pleasure Traditions and Language Music and Film Clothes and Fashion Science and Technology Food and drink</p>	<p>5.4.1.1 recognise basic opinions in short, simple texts on an increasing range of general and some curricular topics; 5.4.5.1 understand the main points of short simple texts on a growing range of general and some curricular topics by using contextual clues; 6.4.2.1 understand with little support specific information and detail in short, simple texts on a limited range of general and curricular topics; 7.4.3.1 understand the detail of an argument on a limited range of familiar general and curricular topics; 7.4.7.1 recognise typical features at word, sentence and text level in a growing range of written genres; 8.4.2.1 understand the main points in texts on a limited range of unfamiliar general and curricular topics, including some extended texts; 9.4.1.1 understand the main points in extended texts on a range of unfamiliar general and curricular topics; 9.4.2.1 understand specific information and detail in extended texts on a growing range of familiar general and curricular topics, and some unfamiliar topics;</p>

		<p>9.4.4.1 read a wide range of extended fiction and non-fiction texts on familiar and unfamiliar general and curricular topics;</p> <p>9.4.6.1 recognise the attitude or opinion of the writer in extended texts on a wide range of familiar general and curricular topics;</p> <p>9.4.3.1 understand the detail of an argument – both explicitly stated and implied – in extended texts on a wide range of familiar general and curricular topics, and some unfamiliar topics;</p> <p>9.4.5.1 deduce meaning from context in extended texts on a wide range of familiar general and curricular topics, and some unfamiliar topics;</p> <p>9.4.7.1 recognise typical features at word, sentence and text level in a wide range of written genres, including some which focus on unfamiliar topics;</p> <p>9.4.9.1 recognise inconsistencies in argument in extended texts on a range of general and curricular topics;</p> <p>9.4.8.1 use a wide range of familiar and unfamiliar paper and digital reference resources to check meaning and extend understanding.</p>
--	--	---

4. Тапсырма мазмұнының сипаттамасы

Тест қазақ, орыс, ағылшын тілдері бойынша үш мәтіннен тұрады. Әр мәтінге тест тапсырмаларын орындау бойынша нұсқаулық беріледі.

«Оқу сауаттылығы» бағыты бойынша бір нұсқада берілетін тест тапсырмаларының жалпы саны – 30: қазақ тілінде – 10 тест тапсырмасы, орыс тілінде – 10 тест тапсырмасы, ағылшын тілінде – 10 тест тапсырмасы. Әр мәтіндегі сөз саны 300-ге дейін.

"Оқу сауаттылығы" бағыты бойынша тест тапсырмаларының мазмұны ақпаратты түсіну, мәтіннің құрлымы мен негізгі ойын түсіну, мәтіннің стильдік ерекшелігін тану, түрлі дереккөздерден ақпарат ала білу, мәтіндерге салыстырмалы анализ жасау, түсіну және жауап беру, анализ және интерпретацияға құрылған.

5. Тест нұсқасындағы тест тапсырмаларының қиындығы: тест тапсырмаларының қиындығы 3 деңгейде беріледі: базалық деңгейде (А) – 30%, орташа деңгейде В – 50%, жоғары деңгейде С– 20%.

Базалық деңгей: мәтіннен таныс ақпаратты таба алу. Мәтіннен мазмұны мен күнделікті тұрмыстағы кездесетін жағдайлар арасындағы байланысты табу. Мәтіннің басты тақырыбын, автордың мақсатын анықтау. Оқырманға көмек ретінде берілген ақпаратпен жұмыс жасай білу.

Орташа деңгей: мәтіндегі басты идеяны анықтау, өзара мазмұндық байланысты немесе мәтіннің құрылымын түсіну. Мәтіннің ерекшелігіне негізделген кереғарлықты анықтау, салыстыру. Жеке тәжірибеге сүйене отыра мәтіннің ішіндегі және мәтіннен тыс өзара байланыстарды салыстыру. Ақпараттың бірнеше бөліктерінің арасындағы арақатынасты анықтап талдау. Мәтіннің бірнеше бөлімдері арқылы басты идеяны анықтау. Біртұтас күйде берілмеген ақпараттың бірліктерін тауып байланыстыра алу. Мәтіннің тұтас мағынасына сәйкес тілдік өзгешеліктерді түсіну. Мазмұны мен форматы бейтаныс, көлемді әрі күрделі мәтіндерді түсіну.

Жоғары деңгей: мәтіннен қажетті ақпаратты толық ала білу. Қарама-қайшы берілген ақпарат негізінде жеке шешім қабылдау дағдыларын көрсету. Қарама-қайшы ақпаратты, оқырманның болжамдарына сәйкес келмейтін мәтінді түсіну. Мәтіндегі ойдың астарын түсіну және оқырмандық интуицияны пайдалану. Академиялық білімге сүйеніп, бейтаныс мәтінге түсінік беру және түйіндеу.

6. Тест тапсырмасының формасы: бір дұрыс жауапты жабық формадағы тест тапсырмалары.

7. Тест тапсырмаларын орындау уақыты: тест тапсырмасының орындалу уақытының орташа ұзақтығы – 1,5-2 минутты, жалпы тестті орындау уақыты – 60 минутты құрайды. Жалпы тестті орындау уақыты мәтінді оқуға жұмсалатын уақытты ескере есептелген.

8. Жеке тест тапсырмалары мен жалпы жұмысты бағалау: дұрыс орындалған әр тапсырма үшін оқушы 1 балл, тест нұсқасын толығымен дұрыс орындаса, 30 балл жинайды.

9. «Оқу сауаттылығы» бағыты бойынша материалдар дереккөздері: білім алушылардың жас ерекшеліктеріне сәйкес публицистикалық (очерктер, БАҚ материалдары, репортаждар, эссе), ғылыми (энциклопедия мәтіндері, ғылыми-танымдық сайт материалдары, ғылыми баяндамалар, рефераттар), көркем әдеби (әдеби шығармалардан үзінділер) стилдердегі мәтіндер.

Мәс *Тар* *Әбу*
ТБ